

**„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie”.**

Lokalna grupa działania: **Stowarzyszenie Rozwoju Gmin „CENTRUM”** współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” Program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 - 2020.

Plan włączenia społeczności lokalnej w przygotowanie Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) jest dokumentem określającym zakres i formy aktywnego udziału przedstawicieli lokalnej społeczności na wszystkich etapach opracowania LSR.

Lokalna Grupa Działania - Stowarzyszenie Rozwoju Gmin "CENTRUM" zakłada budowę lokalnej strategii rozwoju *metodą partnerską*, w jej tworzeniu będą uczestniczyć przedstawiciele społeczności lokalnej w osobach uznanych autorytetów formalnych i nieformalnych.

Opracowanie planu włączenia społeczności lokalnej zostało już na tym etapie przeanalizowane z lokalnymi liderami na obszarze wszystkich gmin objętych LSR. Podczas rozmów z przedstawicielami różnych sektorów bardzo duża część zadeklarowała chęć współpracy przy opracowaniu LSR oraz wskazała preferowane formy promocji, informacji o wydarzeniach konsultacyjnych. Plan włączenia społeczności zawiera wyniki tych rozmów. Lokalna Strategia Rozwoju będzie *dynamicznie otwarta*, uwzględni atuty obszaru Stowarzyszenia oraz będzie systematycznie weryfikowana i aktualizowana. *Uwzględni i nawiąże do strategii* gmin wchodzących w skład obszaru naszej LGD, do strategii rozwoju województwa oraz kraju.

Metodyka włączenia społeczności lokalnej w przygotowanie Lokalnej Strategii Rozwoju w Lokalnej Grupie Działania - Stowarzyszenie Rozwoju Gmin "CENTRUM"

Krok 1. Inicjujemy proces planowania strategicznego.

Inicjujemy proces planowania strategicznego dla rozwoju obszaru LGD, aby utworzyć grupę inicjatywną i wywołać proces planowania strategicznego. Zarząd Stowarzyszenia "CENTRUM" wraz z biurem, który ma pomysł na zainicjowanie tworzenia LSR, podejmuje działanie, celem powołania "grupy inicjatywnej" -Zespołu ds. opracowania LSR.

Krok 2. Aktywizacja

Prowadzimy działania informacyjne, szkoleniowe i inne aktywizujące lokalne społeczności, aby wywołać zainteresowania mieszkańców obszaru planowaniem rozwoju swojego środowiska. "Grupa inicjatywna" - Zespół ds. opracowania LSR, Biuro Stowarzyszenia, Zarząd Stowarzyszenia w oparciu o własne pozyskane w poprzednich okresach programowania zasoby informacyjne (listy lokalnych liderów, beneficjentów) ustala listy osób do zaproszenia na spotkania informacyjne, do udziału w szkoleniach i warsztatach, a także do uczestnictwa w imprezach promocyjnych, masowych i innych, które będą się odbywać na obszarze naszego zainteresowania. W trakcie działań aktywizujących, członkowie grupy inicjatywnej prowadzą obserwacje uczestników, rozmawiają z tymi, którzy wyróżniają się aktywnością, wiedzą i zaangażowaną postawą, proponując im włączenie się do bardziej określonych działań na rzecz budowy LSR.

W wyniku tych działań wyłoni się grupa mieszkańców - liderów szczególnie zainteresowanych rozwojem obszaru i udziałem w działaniach na rzecz tego rozwoju. Zostanie powołany "zespół partycypacyjny", który posiada zdolność oddziaływania na środowisko lokalne.

Krok 3. Diagnoza.

Rozpoznajemy, analizujemy, oceniamy i opisujemy potencjał obszaru LGD oraz bariery jego rozwoju, aby ocenić potencjał obszaru LGD w kontekście możliwości jego rozwoju, w zgodzie z oczekiwaniami mieszkańców w celu dalszej analizy SWOT. Określamy podstawowe grupy docelowe: lokalne społeczności, gminy, NGO, grupy podmiotów gospodarczych, które zamierzamy włączyć w proces realizacji LSR. W kontekście tych grup i w oparciu o wnioski z diagnozy określamy główne problemy, na które napotykają grupy docelowe w rozwijaniu własnej aktywności. Opracowujemy wskaźniki i wyznaczamy ich wartość początkową i docelową, aby zweryfikować w sposób zobiektywizowany główne elementy LSR i wyznaczyć wskaźniki stanu wyjściowego.

Włączenie lokalnej społeczności do prac nad Lokalną Strategią Rozwoju będzie składało się z kluczowych etapów:

1. Etap definiowania potrzeb i problemów (tzw. "partycypacyjna diagnoza")
2. Etap określania celów i ustalania ich hierarchii

3. Etap poszukiwania rozwiązań, stanowiących sposoby realizacji strategii
4. Etap formułowania wskaźników realizacji LSR
5. Etap identyfikacji grup docelowych strategii

Na każdym etapie przygotowania LSR zostaną zastosowane różne techniki partycypacji społecznej:

1. Powołanie Zespołu ds. opracowania LSR , utworzenie kilkusobowego zespołu zajmującego się sprawami organizacyjnymi, związanymi z budowaniem strategii. Okres realizacji - maj 2022 r.
2. Utworzenie listy liderów społeczności lokalnych jako potencjalnych uczestników tworzenia procesu strategii. Okres realizacji -maj 2022 r.
3. Analiza-badania- inwentaryzacja.

Zanim LDG przystąpi do pracy ze społecznością lokalną powinna w pierwszej kolejności przeprowadzić jej analizę, która pozwoli określić jej skład, poznać głównych aktorów i na tej podstawie dobrać najtrafniejsze metody współpracy. Wśród beneficjentów zrealizowanej LSR zostaną przeprowadzone wywiady indywidualne w formie telefonicznej (celowa próba, wybrana na podstawie historii składanego wniosku). Rozmowa będzie obejmować co najmniej dwa obszary badawcze: 1) jakie są najważniejsze problemy obszaru LGD 2) w jakim kierunku powinien rozwijać się obszar LGD. Odbędą się również konsultacje społeczne poprzez formularz online. Opracowanie zebranych danych w trakcie realizacji badania. Analiza będzie zawierała rekomendacje dotyczące tworzenia nowej LSR - maj - sierpień 2022 r.

4. Wykorzystanie pozyskanych informacji w postaci Raportów i ewaluacji.

- Raport z badania standardów życia mieszkańców oraz ich zadowolenia z jakości infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej na obszarze Lokalnej Grupy Działania - Stowarzyszenie Rozwoju Gmin "CENTRUM";

5. Przeprowadzenie 12 warsztatów (partycypacyjna diagnoza). Warsztaty będą przeprowadzone w każdej z 12-stu gmin członkowskich(po minimum 3 godziny każdy). Warsztaty zakładają udział przedstawicieli wszystkich sektorów: społecznego, publicznego, gospodarczego. *W celu zdefiniowania potrzeb i problemów przewidziano*

formę otwartą tj. prośba o wskazanie największych problemów i potrzeb mieszkańców obszaru w określonych dziedzinach życia (w sferze kulturalnej, społecznej, ekonomicznej, w dziedzinie szkolnictwa, infrastruktury). Etap poszukiwania rozwiązań w postaci listy propozycji, z której uczestnicy wybiorą najważniejsze w następujących dziedzinach tematycznych:

6. Opracowanie dokumentu Lokalnej Strategii Rozwoju i przedstawienie go do zatwierdzenia szerokiego gremium: przedstawicieli gmin partnerskich, instytucji kultury, organizacji pozarządowych, rolników, przedsiębiorców, lokalnych liderów. Okres realizacji- czerwiec- listopad 2022 r.

7. Prezentacja Lokalnej Strategii Rozwoju na forum społeczności lokalnej - Okres realizacji: maj 2023 r (aktualizacja terminu).

Angażowanie społeczności lokalnej w przygotowanie LSR będzie uwzględniało przedstawicielstwo wszystkich sektorów, na których oparte jest działanie LGD, tj.: sektora społecznego, gospodarczego i publicznego oraz mieszkańców. Stowarzyszenie zwróci uwagę na to, aby w konsultacjach społecznych szczególnie na etapie definiowania potrzeb i problemów brali udział, na równych zasadach i przy w miarę zachowanych proporcjach, przedstawiciele wymienionych sektorów.